

BAZAR

YSTÄVÄT, RAKASTAVAISET, VIHOLLISET

L O R N A C O O K

LORNA COOK

**YSTÄVÄT,
RAKASTAVAISET,
VIHOLLISET**

Suomentanut Nina Mäki-Kihniä

BAZAR

Oscar Wilden *Dorian Grayn muotokuva* -romaanista poimitun katkelman (s. 182) on suomentanut Jaana Kapari-Jatta. Otava 2009.

Hippokrateen valan (s. 188) on suomentanut Heikki Solin. Lähde:
<https://www.laakariliitto.fi/laakariliitto/etiikka/hippokrateen-vala/>

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Nina Mäki-Kihniä
Englanninkielinen alkuteos *The Girl from the Island*
Copyright © 2021 Lorna Cook

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-403-237-7

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Tämä kirja on omistettu kaikille kanaalisaarelaisille,
jotka kestivät natsien miehitysajan, juutalaisille,
jotka karkotettiin, saarelaisille, jotka tekivät
urhoollisesti vastarintaa, ja niille, jotka joutuivat
vangituiksi eivätkä koskaan palanneet.

Ja Sarahille.

Parhaalle ystävälle, poikkeukselliselle kummitädille ja
mitä parhaimmalle juonenkäänteiden kehittäjälle.

PROLOGI

Guernsey, Kanaalisaaret
1945

Rakkauden ja vihan välillä on häilyvä raja. Nainen ei ollut halunnut rikkoa tuota rajaa, vaikka se näkymätön olikin, mutta saksalaisten saavuttua hän tiesi tehneensä niin. Hän seisoi Saint Peter Portin satamassa ja katsoi rinteeseen nousevaa kaupunkia, rannan kauppvoja ja hotelleja, pieniä taloja vierä vieressä etäämmällä. Saari oli vapautettu vasta muutama kuu-kausi sitten, mutta täällä hän nyt hengitti viileää ilmaa, tässä paikassa, jota oli aina kutsunut kodikseen. Kaikki näytti erilaiselta, vaikka moni asia olikin täsmälleen kuten natsien tulon jälkeen. Ja natsien lähdön jälkeen.

Hän käyskenteli sataman laiturilla. Hakaristit olivat pois-sa, samoin miehitysjoukot, jotka olivat ne aikoinaan tuoneet. Katukyltit – krouvit lautaviritykset, jotka oli pystytetty ker-tomaan saksalaisille heidän omalla kielellään, mitä missäkin suunnassa oli – oli purettu. Ensi silmäyksellä saattoi luulla, ettei tässä Britteinsaarten pienessä kolkassa ollut sodittu lainkaan eivätkä saksalaiset olleet täällä edes käyneet. Vaikka olivathan he. Jälkeensä he jättivät valtavat betoninnoitukset – maiseman harmaat arvet – karuksi muistoksi siitä, että

Kanaalisaaret olivat osa Hitlerin Atlantin vallia, hänen niin kutsuttua saarihulluuttaan. Mutta se, mitä natsit olivat antaneet, ei ollut millään lailla verrattavissa siihen, mitä he olivat ottaneet.

Lautalta nousi maihin matkustajia, lähinnä turisteja, jotka vähitellen palasivat Kanaalisaarille, sen houkutteleville, kahdehdittavan aurinkoisille hiekkarannoille. Naisen sydäntä lämmitti, että saaret nähtäisiin jälleen ihanana lomakohteena ja kaikki sodan muistot haalistuisivat auringon loisteessa. Niin ei kuitenkaan tapahtuisi hänen silmissään. Kauankohan kestäisi, ennen kuin seutu näyttäytyisi sellaisena taas hänellekin – kauanko pitäisi odottaa unohdusta?

Joitakin asioita ei unohtaisi milloinkaan, esimerkiksi kirjeen voimaa. Niin viaton juttu, pelkkä paperinpala, mutta silti niin mahdollikas.

Sellaisia kirjeitä oli lähetetty paljon, ja hän tiesi sen. Kuiske kuului, että miehityksen aikana saaren postityöntekijät olivat höyryttäneet auki saksalaisille osoitettuja kirjekuoria tietäen varsin hyvin, että sisältö tuomitsisi jonkun: viesti kertoisi, kenen lattialautojen alle oli kätkeyty radio, kenen ullakolle piilotettu ase.

Kirjeen mahti, sen valta vahingoittaa. Ei, sitä hän ei unohtaisi ikinä.

LUKU 1

Guernsey, kevät 2016

Lyhyellä lennolla ei ehtinyt nauttia edes pikkiriikkistä pullolista lämmennyttä viiniä, sillä kesti iät ja ajat, ennen kuin juomakärry tuli koneen takaosaan. Pullosta oli vielä puolet jäljellä, kun kapteeni pyysi miehistöä aloittamaan laskeutumisvalmistelut, joten Lucy kiersi korkin kiinni ja pakkasi pullon laukkuunsa. Muutaman minuutin kuluttua hän tapaisi isosiskonsa Claran; pullonpuolikas oli hyvä säästää siihen koettelemukseen.

Lento Lontoosta Guernseyyn kesti vain tunnin, mutta tavallaan saari oli eliniän päässä kaikesta. Ehkäpä vuodet kaukana kotoa tekivät ihmiselle temppuja – väärästi ajan ja etäisyyden tajun. Viime kerrasta oli liian kauan, Lucy tiesi sen. Aina löytyi hyvä syy olla palaamatta tänne takaisin, ja silloin harvoin kuin hän tuli, hän viipyi korkeintaan yhden yön, koska seuraavana päivänä oli jo oltava mantereella. Hän laskeskeli tarkemmin. Viime visiitistä Guernseyn saarelle taisi olla kolme vuotta, ehkä neljäkin. Sisarentyttären ristiäiset – silloin viimeksi hän oli ollut täällä. Ja sitä ennen Claran häissä muutama vuosi aiemmin. Tässä välissä oli toki tavattu, kun muut olivat tulleet kanaalin yli hänen luokseen.

Vain muodolliset tilaisuudet, joita höystettiin toiveikkaalla kutsukortilla, pystyivät arvokkuudellaan patistamaan Lucyn takaisin Guernseyn. Tällä kertaa paluun syy oli kuitenkin logistinen: piti järjestää hautajaiset iäkkäälle sukulaiselle, jota Lucy hädin tuskin muisti, ja myydä tyhjilleen jäänyt talo. Hän muisteli sukujuhlia vuosien varrelta, mutta esiin ei noussut mitään erityistä isän iäkkäästä serkusta, Didosta. Lucyn nuoruusvuosina Dido ei tietenkään ollut vielä ollut vanhus, mutta sellainen mielikuva naisesta oli jäänyt.

Tällä kertaa Lucy ei pääsisi paluumatkalle vuorokauden kuluttua hautajaisista. Clara oli määrännyt, että Lucyn pitää osallistua perunkirjoitukseen, auttaa setvimään asiat ja valmistelemaan talo myyntikuntoon Didon lähimmän sukulaisen eli heidän isänsä puolesta, joka saisi perinnöstä suurimman siivun. Sitten, ja vasta sitten, Lucylla olisi lupa palata saarelta mantereelle.

Viime vuonna Lucyn isä ja äiti olivat jääneet eläkkeelle ja ottaneet äkkilähdön lämpimämpään ilmanalaan. He olivat ostaneet talon Barbadoselta ja iloisin mielin hyvästelleet Kanaalisaaret, missä he olivat eläneet koko ikänsä, joten Lucy ja Clara joutuisivat ratkomaan asiat omin voimin. Kun Lucy oli vitsaillut Claralle, etteivät vähän päälle kolmikymppiset olleet tarpeeksi aikuisia suunnittelemaan hautajaisia, Clara oli vastannut: ”Puhu vain omasta puolestasi”, ja keskustelu oli päättynyt.

Kone kallistui ja Lucy näki vaikuttavat betonilinnoukset vilaukselta saaren rannoilla ennen kuin kiitorata tuli esiin. Hitlerin sotakoneiston vuosia sitten pystyttämä harmaa betonimuuri luikerteli Guernseyn rantaviivaa pitkin ja antoi ulkopuoliselle arvatenkin surrealistisen ensivaikutelman.

Lucylle saari oli aina koti, vaikkei se siltä tuntunutkaan, ei etenkään viime aikoina.

”Oletko odottanut kauan?” Lucy kysyi Claralta, kun he halasivat saapuvien terminaalissa. Sisaruksissa oli samaa näköä. Brunetteja, ruskeat silmät.

”En kovin kauan”, isosisko vastasi ja silmäisi Lucyn reissukassia. ”Tuossako kaikki? Yksi laukku?”

”Niin. En jää pitkäksi aikaa. Ja sinulla on pesukone, joten voin...” Lucy vaikenä nähdessään Claran kauhistuneen ilmeen.

”Meillekö sinä tuletkin?” Clara kysyi.

Lucy ei tiennyt, oliko sisko tosissaan. ”Enkö sitten tule?”

”Et kysynyt, saatko tulla”, Clara sanoi, kun he lähtivät terminaalista ja kävelivät kirkkaassa auringonpaisteessa parkkipaikalle. ”Joten oletin, ettet tule. Luulin, että olet kaavaillut jotain muuta. Hotellia tai... jotain.”

Miten heistä oli tullut tällaisia? Ei siitä ollut pitkäkään aika, kun Clara olisi ilomielin tarjonnut majapaikan Lucylle, mutta nyt...

”Olen freelancer, en miljonääri”, Lucy aloitti ja sitten: ”Mutta ei se mitään, voin mennä hotelliin.”

”Älä, en minä sillä”, Clara sanoi nopeasti. ”Jää pariksi päiväksi, vietä vähän aikaa siskontyttösi kanssa, mutta ehkä on helpompaa, jos keksit sitten muun paikan.”

Lucy hymähti itsekseen mutta piti mölyt mahassaan vaikka mielessään onnittelikin Claraa voittosirrosta pelissä, jota ei ollut edes hoksannut pelaavansa.

”Mollylla on ikävä sinua”, Clara jatkoi sävyisämmin. ”Hän palaa halusta laittaa sinulle ruokaa. Koulussa opetettiin

tekemään fajitoja, ja niitä on nyt sitten puputettu kolmena iltana peräkkäin. Tästä tulee neljäs.”

”Minullakin on ikävä häntä”, Lucy sanoi autossa, kun Clara ajoi maalaisteitä pitkin kapeaan, mutkittelevaan laaksoon Forestin pitäjässä, jonne matka kesti vain viisi minuuttia. Ja sitten: ”Didon talo?” hän kysyi, kun he ajoivat rapistuneiden kivipylväiden välistä, joissa olisi pitänyt olla takorautaportti. Portti ei ollut enää saranoillaan vaan pönkitetty pysyvästi auki pihan puolelle. Kyltti, joka kertoi vierailijoille talon nimen – Deux Tourelles – ei sekään enää ollut kivipylvään varassa vaan nojallaan pylvästä vasten.

”Kauanko siitä on, kun olet viimeksi käynyt täällä?” Clara kysyi pysäköidessään auton pitkälle, rikkaruohojen valtaamalle soratielle.

”Vuosia.”

Rakennus oli tavallaan kuin ranskalainen maalaistalo, tavallaan kuin kartano Yrjöjen aikakaudelta. Päädyissä oli korkeat tornit, joista talo oli saanut nimensä. Maalipinta oli pahoin lohkeillut kahden erkkerin ikkunanpuitteissa, ja yhtä harmaatiilistä seinää peitti paksu, vihreä murattiköynnös. Se oli itse asiassa melko viehättävä. Syksyllä kasvi vaihtaisi väriensä ruosteenruskeaksi, ja ajatuksessa oli jotain lohdullista, vaikkei Lucy syytä keksinytkään.

”Huh, eikö olekin kammottava muratti?” Clara kysyi. ”Rikkaruohoista pahin. En tajua, mikä vimma ihmisillä on varta vasten istuttaa sitä mailleen.”

Lucy tukahdutti naurunsa. ”Miksi me tänne tulimme?”

”Hautausurakoitsija tarvitsee Didolle kauniin asun.”

Lucy valahti kylmäksi. ”Mitä hänellä oli yllään kuollessaan? Eikö se käy?”

”Hän kuoli nukkuessaan. Yöpaidassa.”

”Eikö ole sopivaa haudata ihmistä yöpaitasillaan?”

Clara näytti pöyristyneeltä. ”No ei helkkarissa ole”, hän vastasi ja renkutti avainta pääoven lukossa, kunnes salpa antoi periksi ja ovi avautui vastahakoisen hitaasti. ”Jonkun pitää rasvata saranat”, Clara sanoi hajamielisesti.

Kosteuden ja pölyn maustama pistävä haju tunkeutui Lucyn aisteihin, ja kesti pari minuuttia tottua vanhan rakennuksen tuoksuun. Kaihtimet ja ikkunaluukut olivat kiinni, mutta varhaisillan aurinko lankesi oviaukosta pyöreälle puupöydälle keskellä eteistä. Tyhjä, suuri maljakko sirotti päivän säteet prisman lailla valopisaroiksi, ja vaikutelma oli lumoava. Clara sytytti kattovalon, ja prisma haihtui. Tyhjä maljakko oli ainoa koriste eteisessä, ja pöydällä oli sen lisäksi vain postia. Lucy selasi kasan uteliaana muttei nähnyt mitään kiinnostavaa, pelkkiä ilmaisjakelulehtiä, laskuja ja seurakunnan uutiskirjeitä.

Lucy vilkaisi kahteen oleskeluhuoneeseen, jotka sijaitsivat eri puolella eteistä, ja totesi ne yhtä karuiksi. Missä kaikki esineet olivat? Miksei sivupöydillä ollut pikkusälää? Miksei miniflyygelin päällä olohuoneen toisessa päädyssä ollut perhepotretteja? Miksi hänet oli komennettu tänne raivaamaan tavaroita, jos tavaraa oli näin niukasti?

Siitä oli vuosia, kun Lucy oli käynyt Deux Tourellesissa. Hän ei muistanut talon huonejärjestystä eikä oikeastaan mitään sen ulkonäöstäkään, mutta varmaa oli, ettei täällä ollut viime kerralla näyttänyt näin ränsistyneeltä.

Clara kutsui häntä portaikosta, koska oli jo ehtinyt nousta puoliväliin. ”Tuletko vai jäätkö sinne seisoskelemaan loppupäiväksi?”

Lucy seurasi siskoaan yläkertaan. ”Miksi osaat kulkea täällä kuin kotonasi?”

Yläkerrassa Clara naksautti porraspielen valokatkaisijaa, ja himmeänkellertävä valo levittäytyi kerroskäytävään vanhanaikaisesta hehkulampusta, jota suojausi kauhtunut varjostin. Ovia oli ainakin kuusi, kaikki suljettuja. Clara kääntyi oikealle, missä oli kaksi ovea julkisivun puoleisiin huoneisiin, ja avasi niistä toisen.

”Kävin hakemassa Didolle tavaroita, kun hän joutui sairaalaan, mutta myöhästyin. Hän oli jo kuollut, kun menin sinne.”

Lucy astui pimeään huoneeseen, ja Clara sytytti pöytälampun ja ryhtyi sitten etsimään sopivaa leninkiä suuresta mahonkisesta vaatekaapista. Lucy veti paksut damastiverhot syrjään ikkunan edestä, jotta ilta-aurinko pääsisi huoneeseen, ja ilmapirta lehautti pölyhiukkasia pyörteeksi hänen ympärilleen. Hän antoi katseensa vaeltaa rikkonaiselle portille, mutkittelevalle kujalle ja pienelle pellolle, joka ulottui Didon tontin rajalle. Toisin kuin tietä pitkin tullessaan, täältä ylhäältä hän näki puiden taakse kätkeytyvän pienen talon nurkan ja sen pihatien. Hän mietti, kuka siellä asui, olivatko asukkaat Didon tuttuja, vai oliko tölö nykyään jonkun lomamökinä.

”Sinulla ei taida olla tänne ikävä?” Clara sanoi keskeyttäen Lucyn ajatukset. Kysymys kuulosti ystävälliseltä mutta sanoissa oli terävää viiltävyyttä. Kuten aina Claran puhuessa Lucyille, terävän viiltävyyden oli tarkoituskin sohaista syvältä, osua ja upota.

Lucy kääntyi ja hymyili syyllisesti. ”Guernseyn saarelle? Eipä taida. Ei oikeastaan. En edes ajattele sitä. Onko väärin, jos sanon niin?”

”Ei, jos se on totta.”

Lucy ei tiennyt, mitä vastata, joten hän päätti pysyä hiljaa.

Vastavuoroisesti Clarakaan ei sanonut mitään. Vaitonaisen taistelu – molemmat pysyivät kannassaan tekemällä keskustelusta lopun tykkänään. Mantereella Lucyn oli helppo vältellä Claraa. Täällä ei niinkään.

Lucy vaihtoi puheenaihetta. ”Isä siis perii tämän vanhan talon, koska hän oli lähin omainen. Oliko Didolla muita?”

”Mitä muita?”

”Sukulaisia? Lapsia, sisaruksia?”

”En ole varma”, Clara sanoi hajamielisenä. ”Ei kai ainkaan elävien kirjoissa. Hämärästi muistan kuulleen sisaresta jokin aika sitten.”

”Sisaresta?” Lucy tuijotti Claran takaraivoa ja odotti lisätietoja, kun tämä penkoi vaatekaappia ja veteli henkareita äänekkäästi metallitankoa pitkin. ”Siitä en tiennytkään mitään.”

”Mmm. Dido mainitsi siitä yksissä hautajaisissa jokunen vuosi sitten. Hän oli yllättynyt kutsusta. Luuli, että kaikki hänen tuttunsa olivat jo kuolleet.”

”Makaaberia.” Lucy puistatti, kun hän istuutui sängylle, johon oli siististi sijattu ruusukuviainen päiväpeite. ”Kurjaa elää niin yksin.”

Lucy katsoi Claraa ja oli kiitollinen, että hänellä oli sisko, vaikka he olivatkin etääntyneet vuosien varrella. ”Mitä siskolle tapahtui?”

”En tiedä.”

”Oliko hän vanhempi vai nuorempi?” Lucy kysyi ja vilkaisi pienelle talolle, jonka savupiipusta nousi savuhattara.

”En tiedä”, Clara sanoi tuskastuneena.

Lucy siirsi huomionsa takaisin huoneeseen ja katseli paremmin ympärilleen. Kehyksissä oli vain kukka-aiheisia akvarelleja. ”Missä kaikki perhekuvat ovat? Vanhemmat, sisko ja muut?”

”Mistä minä sen tietäisin? Ajattelitko yhtään auttaa?” Clara kivahti.

Lucy tuijotti siskonsa selkää ja asteli vaatekaapille. ”Ehkä he kasvoivat erilleen. Jos viettää hirveän kiireistä elämää, ihmiset ajautuvat kovin helposti erilleen.”

”Sinä ainakin”, Clara letkautti. ”Seuraan kyllä, mitä sometat. Monissako juhlissa yksi tyttö ehtii käydä viikossa? Uuvuttaa ihan vain katsellakin.”

Lucyn silmät suurenivat hämmästyksestä. Clara ei ollut koskaan klikannut tykkäystä mihinkään Lucyn päivityksiin. Ei kertaakaan. Mutta myönsi nähneensä ne. Lucy miettisi sitä myöhemmin. ”Yksineläjän pitää käydä ihmisten ilmoilla”, Lucy perusteli. ”Illallinen kavereiden kanssa vai mikroateria yhdelle... Helppo valinta.”

Clara vilkaisi häntä ja tuli kaapilta kädessään kaksiosainen laivastonsininen jakkupuku. Siinä haudattaisiin iäkäs nainen, jota he eivät olleet edes tunteneet kunnolla. ”Selvähän se sitten on. Mitenhän rahasi vain riittävät?” Clara kysyi.

”Ansaitsen ihan hyvin ja olen vastuussa vain itsestäni.”

”Pakkohan sinun on olla korviasi myöten opintoveloissa?”

Lucy huokaisi ja satoi ruskeat hiuksensa poninhännäksi. Asiaa oli puitu ennenkin, eikä hänestä ollut siihen toistamiseen. ”Okei, mitä muuta tarvitaan? Tarvitaanko kengät... tätä varten?”

”Hautausurakoitsija pyysi vain asua”, Clara vastasi äänellä, josta kuului hienoinen järkytys. ”En tullut edes ajatelleeksi kenkiä.”

Lucy avasi vaatekaapin ovet ja polvistui katsomaan eri-värisiä kenkälaatikoita, jotka oli kasattu päällekkäin. ”Oho”, hän huudahti, kun hän oli hetken kurkistellut kansien alle.

”Mitä?” Clara kysyi jakkupuku jo siististi taitettuna käsi-vartensa päälle.

”Nämä kaikki eivät olekaan kenkälaatikoita, tai siis ovat kyllä, mutta kaikissa ei ole kenkiä. Joissakin on muuta tava-
raa.” Lucy nosteli kansia umpimähkään.

”Kuten?” Clara kysyi siihen tapaan, ettei yhtään kiin-nostanut.

”Kirjeitä, lehtileikkeitä, valokuvia.” Lucy selasi niitä. ”Tun-tuikin vähän oudolta, ettei talossa muka olisi yhtään valo-kuvaa. Täällähän ne ovat.”

”Ai valokuvat?” Nyt Clarakin kiinnostui. ”Miksi ne on kätkeyty kenkälaatikkoon?”

Lucy kohautti harteitaan ja ojensi pienen valokuvanipun siskolleen, joka laski puvun käsistään, polvistui hänen vie-reensä ja alkoi selata kellastuneita, neliön muotoisia kuvia. Lucy tunnisti sotaa edeltäviä maisemia, Deux Tourellesin puutarhan parempina päivinä, täkäläisiä rantoja – ilman betonilannoituksia, sillä niitä ei ollut vielä rakennettu kuvien ottamisen aikaan. Hän katsoi tarkemmin kellertävää kuvaa neljästä nauravaisesta nuoresta rannalla. Kaksi teini-ikäistä tyttöä, harteille yltävät märät hiukset, ja kaksi nuorukaista. Kaikki neljä vanhanaikaisissa uimapuvuissa näyttivät kisai-levan hyväntahtoisesti parhaasta paikasta kameran linssin edessä. Lucy vastasi vaistomaisesti heidän hymyynsä.

Hän käänsi kuvan ja luki taustaan kirjoitetun kuvatekstin. ”Persephone, Jack, Stefan ja Dido. Kesä 1930.”

”Persephone? Siinä vasta nimi”, Clara sanoi.

”Se on kreikkaa”, Lucy vastasi kääntäen valokuvan oikein päin ja katseli nelikkoa rannalla. ”Persefone oli antiikin mytologiassa manalan valtiatar.”

Clara katsoi Lucya huvittuneena. ”Mistä kuudit?”

”Pubivisasta. Se jäi mieleen. En tosin tiennyt vastausta silloin. Yleensä olen vastuussa kirjallisuudesta ja julkkisjuoruista.”

Sisko nauroi. Ihana ääni sai Lucyn siinä silmäyksessä tajumaan, että pohjimmiltaan hän kaipasi Claraa. Hän sanoi sen. Myöhemmin. ”Nyt kun muistelen, niin muinaisissa myyteissä on myös Dido”, Lucy sanoi mietteliäänä. Hän hipaisi sormellaan kuvan taustan haalistunutta mustetta. Koulun historiantunnilla oli kerrottu, että noin vuosikymmen tämän kuvan ajankohdan jälkeen saksalaiset olivat valloittaneet Kanaalisaaret ja Hitlerille oli kehkeytynyt todellinen pakkomielle Guernseystä ja ympäröivästä saaristosta Englannin ja Ranskan välissä. Sitä edeltävästä saarten historiasta Lucy tiesi, tai pikemminkin muisti, olemattoman vähän. Hän jäljensi sormellaan Persephonon nimen. ”Niin kaunis nimi. Onkohan hän se sisko? Pakko olla. Olisi aikamoinen sattuma, että kahdella työllä on etunimet antiikin myyteistä, ellei täällä sitten ole ollut kahta poikkeuksellisen ylvästä perhettä”, Lucy mietti.

”Kuulisitpa, miten typerää nimiä tenavilla on Mollyn koulussa. En osaa kirjoittaa niistä puoliakaan”, Clara sanoi.

”Hän näyttää Didoa vanhemmalta”, Lucy sanoi tutkiesaan teini-ikäisiä tyttöjä uima-asuissaan, märät hiukset tiiviisti kasvojen kehysinä.

”Hän on pitempi, mutta eihän se aina sitä tarkoita”, Clara järkeili ja katsoi Lucya, joka oli ollut viisi senttiä häntä

pitempi jo kuusitoistavuotiaana. Clara katsoi kelloaan. ”Molly ja John pomppivat varmaan jo seinillä, kun viivymme näin kauan.”

Lucy avasi vielä yhden laatikon. Se oli vanhempi, tukevampaa tekoa ja ajan kellastama. Sisällä oli pino papereita, ohuita kuin öylätit: hiilipaperikopioita, jotka oli kenties repäistyt hätiköiden kuittikirjasta. Jokainen sivu oli täynnä tiiviisti piirrettyjä, hädin tuskin erottuvia viivoja, kiemuroita ja koukeroita. Lucy voihkaisi tunnistaessaan sen pikakirjoitukseksi, jota oli puolitosissaan harkinnut opiskelevansa lähes kymmenen vuotta sitten, kun oli päässyt työharjoitteluun avustavaksi toimittajaksi paikallislehteen. Hän oli kuitenkin luistanut useimmilta oppitunneilta havaittuaan, että oli nopeampi konekirjoittaja kuin pikakirjoittaja.

Clara katsoi papereita silmät sirrillään. ”Mitä maan merkittäviä? Onko joku kirjoittanut nämä umpitunnelissa?”

”Se on pikakirjoitusta.” Lucy nauroi. ”Viivat ja silmukat kuvaavat sanoja. Siis foneettisesti. Ensi silmäyksellä en saa selvää yhdestäkään sanasta tällä sivulla...” Lucy katsoi seuraavaa paperia. ”Tästä ehkä yhden. Olen niin ruosteessa.” Hän ei tohtinut kertoa Claralle, että oli pinnannut tunteilta.

”Minkä sanan tunnistat?” Clara kysyi ja nousi seisomaan.

Lucy tutki merkintöjä. ”Kunhan arvuuttelen.”

”Anna kuulua...” Clara sanoi.

Lucy taitteli paperit varovasti ja asetti ne takaisin laatikkoon. ”En ole varma, mutta... Luulen, että tuossa lukee vastarinta.”

RAKKAUTTA JA VASTARINTAA GUERNSEYN SAARELLA

Guernseyn saaren sydämessä kohoaa jylhä kaksitorninen talo, Deux Tourelles. Kun taloa valmistellaan myyntikuntoon, sen sopukoista löytyy vihjeitä asukkaiden vaiheista toisen maailmansodan aikana. Keitä ovat valokuvassa hymyilevät nuoret? Kuka joutui keskitysleirille?

Vuonna 1940 Guernsey on pelon vallassa. Saksalaiset ovat miehittäneet saaren, eivätkä Le Royn sisarukset päässeet pakenemaan ajoissa. Natsiupseerit ovat ilmoittaneet majoittuvansa saaren rakennuksiin, ja pian Deux Tourellesinkin oven koputetaan. Kun tulija astuu sisään, käy ilmi, että hän on ollut talossa ennenkin...

Ystävät, rakastavaiset, viholliset

on suuri lukuromaani perhesiteistä,
äärimmäisistä uhrauksista ja rakkaudesta toisen
maailmansodan dramaattisella näyttämöllä.
Nautinnollista luettavaa kaikille Lucinda Rileyn
ja Kate Quinin fanille!

ISBN 978-952-403-237-7 • 84.2 • WWW.BAZARKUSTANNUS.FI

BAZAR